

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ جزیران
۱۳۳۲

بدیعی سنه
۳۸ نومبر

مجموعہ سی

استانبولہ صو مضائقہ سی — ۱۱۷۹ سنہ سنہ عاڈ

بر قلیچ وثیقہ

بیک یوزیمش سکر سنہ تصادف ایدن قیش قوراق کیش
اولدیفندن ونوسم بہارندہدہ یاغمرور یاغمدیفندن ممالک عثمانیہ نک استانبولہ
ذخیرہ اخراج ایدن قطعانندہ قتل ظہورہ کلشدی . خلقک تأمین
احتیاجاتی ایچون حکومت سنیہ جہ اتخاذ اولنان تدابیری حاکی ودوائر
عائدہ سی ییتندہ جریان ایدن مخبرات رسیمی حاوی بر یازمہ مجموعہ
الترہ یکمشدہ . سنہ مذکورہدہ صو یوزندن دخی مضائقہ واقع اولوب
بوخصوصہ دائر اولان بر ایکی وثیقہ یی مذکور مجموعہ دن بروجه آتی
نقل ایله یوز .

معلوم اولدینی اوزرہ قدیمہ استانبولک ماء جاریسی اولمایوب
خانہ لودہ کی قویولر و صہرنجیلر و داخل شہردہ الیوم آناری کوریلن
عمومی صہرنجیلرہ صو احتیاجی دفع اولنوردی . ادرنہ قابو داخلندہ
وسلطان سلیم ستمدہ کی جوقور بوستانلر و بیک بر دیرک عمومی صو
دہ پولری ایدی . بعدالفتح استانبول سلطنت عثمانیہ و خلافت اسلامیک
مرکزی اولغلہ برقات دہا کب رونق ایلدیکندن سکھسی و مسافری
بیدرپی جوغلغہ باشلادی . اہالی جوغلدقجہ صویک مقداری دہ تزئید

اولنقی لازمکدی . سلطان سلیمان خان قانونی بلغراد بندینی انشا
ایتدیردی . مذکور بندک آرقہ سی کنارندہ بلغراد اسمندہ برکوچک
قریہ بولندینی جہتلہ آکا اضافتلہ تسمیہ اولنمشدر [۱] . بند صوبی
وحلقہ لی صوبیلہ پایتخت سلطنت سنیہ برمدت اداره اولندی ؛ فقط
احتیاجہ کافی کلبہ یوردی . بعض سہلرودہ صوصیقیتی مناسبتیلہ طشرہ دن
استانبولہ مسافر کلہنک حکومتجہ منع اولندیقہ تاریخنلرودہ تصادف
اولنمقدہ در [۲] . بالآخرہ سلطان مصطفی خان ثالث ووالدہ سلطان
سلیم خان ثالث و سلطان محمود خان ثانی طرفلرندن آیرجیہ بندلر یاییلمش
ایسہدہ شہرمزدہ صو مضایقہ سی زمانمزہ قدر دوام ایتمشدر . ترقوس

[۱] بلغراد کوئی مثللو بندک سطح مائلندہ بولنان برقاج قریہ نک جرکابی
وساثرہ سی بند صوبہ آقوب قاریشقدہ ایدی . وپردہ بندی سد ایدن دیوار
جیک اوست طبقہ لری خراب اولوب تمیرہ محتاج ایدی . شہرمزدہ آرا صیرہ
ظہور ایدن علل ساریہ سورک عدم طہارتندن نشأت ایلدیکی متعدد تحلیلان
نیجہ سندہ فنا تظاہر وتین ایلدیکنندن مذکور قریہ لر جانب حکومندن استلاک
قلنہ رق تخلیہ ایدلمش و بیوت واماکن ہدم ایتدیریلہ رک برلری قیرحانہ کتیریلشدر .
اشبو تقیدات تنظیمیہ والدہ و سلطان محمود بندلری حقدہ دخی اتخاذ واجرا
اولنمشدر .

انہای تعمیردہ مشروطیتدن سکز طقوز سہ اول بلغراد بندینک دیوارینک
ترقیمتہ دخی اوقاف نظارتجہ ہمت اولنہ رق بوسورتلہ ماء مدخرک تکثیرمقداری
میسر اولمش وشہرمزہ خدمت ایدلمشدر . صوبک تزیاید مقداری حقدہ بر فکر
ویرہ بیلک ایچون اولجہ برای تفرج بلغراد کوینہ طوغرو کیدوب بندک
آرقاسندہ کولکہ سی آلتندہ یک ییدیکنمز آغاچلر تعمیردن صکرہ تمامیلہ صو
ایچندہ قالمش اولندیقہ یاد ایدلم .

[۲] کوپرلیلرندن نمان پاشا صدر اعظم اولدقدہ ایشلری ودعوالری
سورونجہدہ قالان برجوق ارباب مصالح مشارالیک ہر طرفہ شایع اولان صیت
عدل واستقامتہ کووہ نرک ولایاتدن استانبولہ طوبلاندینی جہتلہ یوقدر غلبہ لک
پایتخت ییہ جکنہ وایچہ جکنہ باعث قلت اولور تہمتی پاشانک اسباب عزلندن
بری اولندی .

کولی صوینک استانبوله جلبدن اول بعض محلاتک و باخصوص یاز
موسملرنده قویولری قورویان بک اوغلی وطوبخانه سنترینک چکدییکی
زحمت هنوز اونودولماشدر. آرقه سنه ایکی اوچ کوچک صو واریلی
یوکلنوب سواقلرده ، دیگر صایجیلر مثللو ، « سقا! » دیه باغیره باغیره
طولاشان و اوچ واریل دروننده جمعا اوتوز قرق اوقه قدر صوی
یوز پاره یه ، اوچ غروشه صاتان بایملر حالا کوز مزک اوکنده در.

سالف الذکر بلغراد بندینک صوی یالکز استانبول سته جاری
اولوب اکرى قابو خارچنده « صاواقر » تسمیه اولان برمق سدن
استانبولک غیر مرتفع محلاتنده کی چشمه لره تقسیم اولنور ؛ نته کیم بک
اوغلی سته مخصوص اولان اوچ بندک صولرینه دخی الان تقسیم
دیدیکمز محل مقسدر . بکقوز چشمه لرینک وجبالیده کی چشمه نک
توکنمز صولری اویله قتلز زمانلرده استانبول خلقنک قیستدار
یاردیمجیلری ایدی .

سلطان مصطفی خان ثالث انشا ایتدیردیکی آتی الذکر بند کوچکدر
و « طوبوزلو بند » نامیه آکیلیر ؛ والده و سلطان محمود بندلرینک
شرقده در . یولی غیر منتظم اولدیفندن بندلری کورمکه کیدن زوار
اکثریا آتی اهامل ایدرلر .

عبدالرحمن شرف

دسترس اولدیقمز وثائق بونلردر :

۱

کمرلده جدیداً بند انتاسیچون بنا امینی نصب اولنان عثمان افندی به بیورلدی
حالا سلحدار کاتبی اولوب بند جدیده بنا امینی تعیین اولنان
خواحکان دیوان هایبوندن عثمان افندی حبه الله تعالی و طلباً لمرضاته
مجدداً تأسیس و بناسنه اراده علیه خسروانه تعلق ایدن بند جدیدک
اوحدلو درمسنه دک یاپلی جمله اتفاقیله مناسب و متحسن کورلدیکی
مشعر عرض ایلدیککز تقریر پایه سریر اعلايه عرض اولندقدده بناسی
فرمان هایبون بیورلمغله سزکه بنا امینی تعیین اولنوب اجزاء بنا وتدارک
لوازم عمله و کیفیت رصانت و متانتته نظارت واعانت ایچون معمار آغا
دخی معیتکزه تعیین اولندیقنه بناء کمال رصانت و متانت اوزره بناسی
مطلوب اولغله ایمدی سزدن مطلوب اولان صداقت واستقامت مقتضاسی
اوزره آغای مومی ایله ایله مذاکره ایدرک شمدیدن تدارک لوازم
وادوانه مبادرت ویمه تعالی موسم بنا حلولنده بروقت سعد مبارکده
وضع اساس ایله بناسنه مباشرت و آغای مومی الیه نظارت واعاتی
منضم اوله رق متانت و رصانتی امرینه کمال دقت و مصارف خصوصنده
دقایق تدبیر و تصرف سندن مطلوب اولدیقنه بناء بوخصوصه دخی کابینی
دقت و اهتمام و تکملنه بذل مقدرت تام ایله سن .

۲۹ رسته ۹

۱

بند جدیدک بنا امینی عثمان افندی معینته تعیین اولنان معمار به بیورلدی

خاصه معماری آغا

حبه الله تعالی و طلباً لمرضاته مجدداً تأسیس و بناسنه اراده علیه
خسروانه تعلق ایدن بند جدیدک اوحدلو درمسنه دک یاپلی جمله اتفاقیله

مناسب و مستحسن کوردلیکنی مشعر حالا سلحدار کاتبی عثمان اقدینک عرض ایلدیکنی تقرر پایه سریر اعلایه عرض اولندقدده بناسی فرمان هایون بیورلمغله اقدی مومی الیه بنا امینی تعین اولنوب اجزاء بنا وتدارک لوازم عمله وجهت متانت و رصانه نظارت و اعانت ایچون سندن اقدی مومی الیهک معیته تعین اولنمش سکدر . بند مزبور خیرات جاریه ملوکانه و میرات ثانیه خسروانه دن اولدیفنه بناء کال رصانت و متانت اوزره بنا و انشاسی مطلوب اولغله امدی سندن ملحوظ اولان صداقت و استقامت مقتضاسی اوزره اقدی مومی الیه امور بنایی مذاکره و اجزاء و ادواتک مومی الیه معرفتیه تدارک و تهیسی خصوصه اعانت و عملهک ترتیب و احضارینه دقت و بمنه تعالی موسی حلول ایلدکده بروقت سعد مبارکده وضع اساس ایله بنانه مباشرت و مصروفی خصوصده دقایق تصرف و تدبیرنده رعایت خصوصی بنا امینی مومی الیه دن مطلوب و متانت و رصاتی و اجزاء بنا و ادوات و عملهک تدارکنده اعانت کیفیتی سندن مؤل اولدیفنه بناء لازمه نظارت و اعانتی اجرایه کال دقت ایدهرک تکمیل و اتمامنه بذل مقدرت ایلیمسن .

ه جات ۱۱۷۹

۳

حمام و قوناقلرده فواره و سلیل و عبث محلله صو و برلیوب عمله چشمه لرینه و برک ایچون صو ناظرینه بیورلدی

صو ناظری آغا

اشو سال میمنت اشتالده قلت برف و یاراندن ایام حاره صیفده صولره ندرت طاری اولوب اسواق و محلات آرا لرنده تخصیص طریق عامده عباداللهک محتاج اولدقلری چشمه لره ماء لذیک قلت جریانی بمضاً انقطاعی عجزه و یکس مقوله لرینک صویه ضرورتلرینه باعث اولغله

عباد اللہدن استجلاب دعوات خیرہ ضمتندہ آستانہ علیہدہ واقع چشمہ لہ اوتہ دنبرو جاری اولان ماء لذیک شمدیدن توزیع وتقسیم وتحت ضابطہ یہ ادخال ایلہ من کل الوجوہ صویہ ضرورتندہ وقایہ وکافی الاول جریانہ ارادہ قاطعہ حضرت جہاندارى تعلق ایتمکله ایمدی صویولجیری وکتخدا وبلوکباشلرینی احضار ایدوب اصحاب ساحلخانہ لک آستانہدہ اولان حمام وفوارہ وسلیل صولرینک مجموعنی طریق عامدہ ومحلات آرارندہ واقع چشمہ لہ ماء لذیک توزیع وتقسیم والحاصل عباد اللہی ضرورتندن محی وکاینفی اروا واسقایہ صرف وسع وقدرت وبذل کل مکنت وبوخصوصہ اغماض ورخاوت ایدنلر مظهر عتاب اولہ جقلری محقق وعاقبت ندامتی ملاحظہ برلہ کما جری العادہ اجرایہ علی الدوام تقید واهتمام ایلیہ سز .

۴

استنبول وخالصر (ایوب) وغلطہ قاضیلرینہ بیورلہدی

اشبو سال مینت اشمالده قلت برف وباراندن ناشی ایام حارہ صیفده صولرہ قلت طساری اولوب اسواق ومحلات آرارندہ طریق عامدہ عباد اللہک محتاج اولدقلری چشمہ لہ ماء لذیک قلت اوزرہ جریانی یاخود کلیاً انقطاعی عجزہ ویکس مقولہ لرینک صویہ ضرورتلرینہ باعث اولہ جنی ملحوظ اولمغلہ عباد اللہک استجلاب دعوات خیرہ لری ضمتندہ آستانہ علیہ جریان ایدن ماء لذیک شمدیدن تحت ضابطہ یہ ادخال ایلہ عباد اللہک صویہ ضرورت چکمه ملریچون ارادہ قطعہ حضرت شهنشاهی تعلق ایتمکله صویولجیری وکتخدا وبلوکباشلرینی چاغیردوب آستانہ علیہدہ حمام وفقیہ وسلیل ویوک قوناقلرک اصحابی یالیدہ اولنلرک حمام وفقیہ وسلیل صولرینک مجموعنی ذوقاقدہ اولان چشمہ لہ

ویالیده اولیان اصحاب یالینک دخی فقیه و سلیل صولری کذلک سوقاقده اولان چشمه لره و حاملرینه قدر کفایه صو وریلوب و قیوسی اولان چارشو حاملرینک دخی قیولرندن چکدکلری مقداری صولرینی کذلک سوقاقده اولان چشمه لره توزیع و تقسیم ایله طریق عامده اولان چشمه لره مجموعنده مستوفی صولرک جریان ایتسی و عجزه و بیکیس مقوله لرینک محتاج اولدقلری محلات آرارنده اولان چشمه لره مستوفی صولر جریان ایتسی خصوصی صو ناظری آغایه اکیدا و شدیداً تنیه اولندیکی کبی بوخصوصده خط هایون شوکتقرون شرفریز صدور اولدیفنی اعلان و اشاعت و بوبابده جمله کز مزید اهتمام و دقت برله عباداللهک قطعاً صویه ضرورت چکماملری امرینه سی و همت اولنوب قصور و تکامل سییله طریق عامده اولان چشمه لره صو جریان ایتیموب عبادالله ضرورت چکمک لازم کلور ایسه تکامل ایدنلر بر درلو جوابه قادر اوله میوب مظهر عتاب اوله جقلرینی فرداً فرداً تفهیم و تنیه و تأکید و سندخی علی الدوام رؤیت و نظارت ایلمه سک .

۵

سلییه جامتک صویه مانع اولنلرک منعیجون بیورلدی

خاسلر ناچی اقدی و صو ناظری آغا

حنت مکان فردوس آشیان سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والفران حضرتلرینک آستانه سعادنده واقع جامع شریفلرینه اجرا بیوردقلری ماء لذیذک کاغد خانه جانبنده کائن منبعده واقع اسقره لر و حوضلره جمع اولان صولر اطراقده اولان طاغلرده جمع اولنلق حسیله قودورلدن آغاج قطی و کوتوک اخراجی مقدما بافرمان عالی منع و رفع اولنمشیکن بواشاده بعض چفتلکات اصحابی و سائره غریبه و بارکیلر و دواب

ومواشیلریله ذکر اولنان اسقره و حوضلرک اوزرلرندن و اطرفلرندن
 حطب قطع و نقل ایلدکلری صحیحاً خبر ویریلوب بویکیفیت جامع شریف
 مرقومه جریان ایدن ماء لذیک کلیاً قطعنه باعث وادی اولدیغندن منع
 و ژفی مهم و مقتضی اولغله ایمدی مازالذکر محلدن واسقره و حوضلر
 اوزرلری و جوانب اربعه سندن من بعد آغاج و کوتک قطع و نقل
 اولنماسی چفتک احبابی و سائر حطب قطعنه مألوف اولنلره محکم تنیه
 و تأکید و منع و رفع و ممنوع و متنبه اولیانلرک مقدا صادر اولان امر
 شریف موجبنجه عربیه و بارکیه و دواب و مواشیلری ضبط و میریچون
 قبض اولنه جغنی کرکی کی تفهیم و تأکید ایلوب لکن بو بهانه ایله
 اسقره و حوضلره بعد اولان جبال مباعده دن حطب قطع اولنمه دخل
 و تعرض ایلمکدن و رعایا فقراسندن آغجه آلتقندن زیاده تحاشی و مجابت
 ایله سک .

۶

سلیمانیه سولردن مو احبابک تسمیر و تطهیرلریچون بیورلدی

صوناظری آغا و راه آبی سر بلوکلری

مرحوم و مفقورله سلطان سلیمان خان طاب ثراه حضرتلرینک
 خارج سورده کمرلردن اجرا بیوردقلری ماء لذیک لغملرینک قتمه لر
 تعمیر اولنور مو احبابلرینک لغم و قواطلری مرور ازمه ایله مشرف
 خراب و داخل تراب اولدیغندن سولری قطعا آنالغته تقاطر و واصل
 اولیوب تلف و اوقاف شریف سولری فضولی استعمال و مصرف اولدیغنی
 اخبار و عباداللهک بووجهله صویه مضایقه لری ظاهر و آشکار اولغله
 بو مثللو اوقاف شریفه سولرینک مجراسه قاتمه دن صوی اولان احباب
 بیوت کندو خانهلرینه جاری سولرینک وقت و وقت منع و مجراخی تعمیر

وتطهیر ایتمک عادت قدیمه حنه دن اولمقین ایمدی دفترده مذکور صو
 امحابی خراب اولان سولرینک محللرینی تعمیر وترمیم برله آنا لقمه
 ایصال ایلمک خصوصی جمله نه افاده و تفهیمه مبادرت وهرکس کندو
 خانه نه و محلاتده واقع چشمه لره و حماملره جاری سولرک مجرا و تعمیرک
 کندو طرفلرندن تعمیر و تطهیر ایملرینه مزید اهتمام و دقت وسز دخی
 تساع و تکاسلین حذر و بجا نیت ایلیه سن دیو .
